

Örän möhüm tapgyrlaryň biri islegi we onuň beýleki faktorlara baglylygyny kesgitlemekdir.

Tejribede islegiň egrisiniň hereketini kesgitlemeklik ýeterlik derejede çylşyrymlydyr. Adatça, kompaniýa satuwlar boýunça mar-keting gözegçilikleriniň maglumatlarynyň esasynda islegiň egrisiniň birnäçe nokatlaryny kesgitlep biler hem-de onuň häsiýetini takmynan bahalandyryp biler, emma anyk maglumatlary almak, köplenç, çylşyrymly bolýar. Bu prosesde kömek edip biljek täze gurallaryň biri - internet-auksionlardyr, emma olar hem bu soraga hemişe gutarnykly jogap berip bilmeýärler. Şol sebäpli islegiň derejesini kesgitlemeklige ilkinji ädim etmek üçin sarp edijiniň nyrhlaryň üýtgemegine täsir edýän faktorlary seljermek gerekdir, olara şu aşakdakylar degişlidir:

- 1.Unikal (ýeke-täk) gymmatlyk - eger harydyň has tapawut-ly aýratynlyklary bar bolsa, onda alyjylar nyrha az-kem duýgurdyrlar;
- 2.Deregini tutujylar barada habarly edilmegi - eger harytlar-substitutlar (öwezini tutýan zatlar) barada, ýagny alternatiw harytlar we hyzmatlar barada alyjylar pes habarly edilen bol-sa, olar nyrha pes duýgurdyrlar;
- 3.Deňşdirme mümkinçiligi - haçanda alyjylaryň haryt-substitutlaryň (öwezini tutýan zatlaryň) hilini deňş-dirmeklige mümkinçilikleri bolmasa, olar nyrha pes duý-gurdyrlar;
- 4.Nyrh-hil gatnaşygynyň täsiri - eger haryt has ýokary hilli, abraýly ýa-da aýratyn häsiýetli bolsa, alyjylar nyrha az-kem duýgurdyrlar.

Indi bu nyrh üýtgemeleriniň faktorlaryna internet torunyň täsir edişine seredip geçeliň.

Wepa ÖWEZOW
Türkmen döwlet
binagärlik - gurluşyk
institutynyň talyby